

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΜΕΛΕΤΗ

ΓΥΝΑΙΚΑ ΨΑΧΝΕΙ

...τη θέση της ανάμεσα στα στερεότυπα,
τον σύντροφό της μέσα στο πλήθος,
τον εαυτό της μέσα από τη μητρότητα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

Πρόλογος

Δεν υπάρχει τίποτα πιο τρομακτικό από το να ξεγυμνώνεις την ψυχή σου σε κάποιον. Ταυτόχρονα όμως δεν υπάρχει και τίποτα πιο λυτρωτικό.

Οι σελίδες που κρατάτε στα χέρια σας αγκαλιάζουν σε πραγματικό χρόνο τις πιο ενδόμυχες σκέψεις μου και τα πιο έντονα συναισθήματα που έχω βιώσει στη ζωή.

Είναι η χαρά μου, ο φόβος μου, η ανησυχία μου, ο έρωτάς μου, η ανασφάλειά μου, το όνειρό μου, η αγωνία μου, η ευτυχία μου, η θλίψη μου, οι αποφάσεις μου, οι επιπτώσεις τους, και έτσι ακριβώς τα βίωνα, από την αρχή ξανά, την ώρα που τα αποτύπωνα.

Ο λόγος που αποφάσισα να ξεδιπλώσω την ψυχή μου δημόσια, για θέματα τόσο λεπτά και προσωπικά, όπως οι σχέσεις, ο έρωτας, ο γάμος και η μητρότητα, είναι γιατί ανακάλυψα με τον καιρό πως τελικά αυτά καθόλου δεν βιώνονται ως ζητήματα προσωπικά, αλλά περισσότερο ως ζητήματα οικογενειακά, κοινωνικά, αν όχι οικουμενικά, και συχνά με έναν τρόπο που φωνάζει από μακριά πόσο

ασφυκτιούν ακόμα και οι ίδιες οι έννοιες που ενσαρκώνουν, μέσα στα στενά καλούπια της διαχρονικά λαξευμένης κοινής γνώμης.

Μου πήρε χρόνια να καταλάβω πως ο κόσμος δεν είναι μόνο όπως μας περιγράφεται. Οι άνθρωποι δεν είναι απόλυτα αυτό που δηλώνουν. Η αλήθεια δεν είναι πάντα αντικειμενική.

Έχω νιώσει πολλές φορές από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου άβολα ακολουθώντας το «κοινώς αποδεκτό», ανακαλύπτοντας πως αυτό που μου «σερβίρεται» δεν θέλω να το δοκιμάσω.

Πως δυσκολεύομαι να προσαρμοστώ σε οτιδήποτε δεν με εκφράζει αυθεντικά.

Έχω νιώσει πολλές φορές «προβληματική» βλέποντας πως δεν βρίσκω ικανοποίηση σε αυτό που υπαγορεύεται. Αλλά και «ελαττωματική» παρακολουθώντας τους άλλους ανθρώπους να είναι ευτυχημένοι με τρόπο που εμένα με καταπίεζε.

Έχω νιώσει όμως και αμέριστη λύτρωση κάθε φορά που, εξερευνώντας τον εαυτό μου, ανακάλυπτα τι πραγματικά μου αρέσει, γιατί έτσι αποφασίζω, και όχι γιατί απλώς κάποιος μου είπαν πως είναι ωραίο.

Έχω νιώσει ουσιαστική ευτυχία συνειδητοποιώντας πως η ζωή που κάνω είναι αποτέλεσμα των δικών μου επιλογών.

Προσδοκώ όλα όσα μοιράζομαι μαζί σας να βρουν τους αποδέκτες τους εκεί έξω και να ταυτιστούμε.

Να ξέρουμε πως είμαστε πολλοί που δεν νιώθουμε όπως οι άλλοι... και αυτό είναι εντάξει.

Όλα είναι εντάξει, αρκεί η επιλογή μας να μην καταπατά και να μην παραβιάζει την ελευθερία και τα δικαιώματα των συνανθρώπων μας.

Αυτά ήδη προσβάλλονται ακραία από τον τρόπο που διάγουμε τις ζωές μας στις οργανωμένες και κατά θεωρία φιλελεύθερα δομημένες κοινωνίες ανά τον κόσμο, που στην πράξη περιορίζουν, εμποδίζουν ή και καταπατούν για πολλούς το ανθρώπινο δικαίωμα όλων μας στη σκέψη και στην ελευθερία της έκφρασης, εξαιτίας της γάγγραινας των ταμπού και των διαχρονικών κλισέ.

Μια γυναίκα που δεν θέλει να παντρευτεί ή αργεί να δημιουργήσει οικογένεια, κρίνεται.

Μια γυναίκα που έχει πάρει απόφαση να μην κάνει παιδιά, κρίνεται.

Μια γυναίκα που θέλει να φέρει στον κόσμο ένα παιδί χωρίς σύντροφο, αλλά με τη βοήθεια δότη, κρίνεται.

Μια γυναίκα που εστιάζει στην καριέρα της και όχι στην οικογένεια, κρίνεται.

Μια γυναίκα που θέλει να εστιάσει στην οικογένεια και όχι στην καριέρα της, κρίνεται.

Μια γυναίκα που θέλει να ζήσει τη ζωή της με μια άλλη γυναίκα, κρίνεται.

Και κάθε γυναίκα που κρίνεται, στιγματίζεται επίσης. Και χαρακτηρίζεται.

Ποικιλοτρόπως.

Το βιβλίο αυτό λοιπόν είναι αφιερωμένο σε όλες τις γυναίκες.

Σε όλες εκείνες που ψάχνουν να βρουν τον πραγματικό τους εαυτό, τη δική τους φωνή. Μια φωνή που συχνά χάνεται σαν ηχώ μέσα σε απύθμενο πηγάδι, εξαιτίας της φασαρίας που κάνουν στο κεφάλι τους οι πεποιθήσεις μιας κοινώς αποδεκτής κοινωνίας και ο θόρυβος που αφήνουν πίσω οι σκέψεις των άλλων για εμάς.

Κάθομαι στην άκρη της μπανιέρας και δεν μπορώ να ελέγξω το τρέμουλο στα χέρια μου και στο δεξί μου πόδι.

Όσο κι αν τα κοιτάζω, δεν σταματούν... Δεν μπορώ να ελέγξω ούτε τους παλμούς μου, οι οποίοι όσο ανεβαίνουν τόσο τους «νιώθω», σχεδόν τους «ακούω» στους καρπούς, στα μηνίγγια, σε ολόκληρο το στέρνο μου.

Βλέπω να εμφανίζεται στο πρώτο μικρό τετραγωνάκι μια αχνή, κάθετη μπλε γραμμή και, λίγο μετά, η ίδια κάθετη, ξεκάθαρα μπλε αυτή τη φορά γραμμή εμφανίζεται και στο δεύτερο τετραγωνάκι.

Σύμφωνα με τις οδηγίες, είμαι έγκυος.

Είμαι στην τουαλέτα ενός ξενοδοχείου στην Πάρο, μόνη μου, και είμαι έγκυος.

Ρίχνω ακόμα μία ματιά στο τεστ.

Είμαι έγκυος. Όντως.

Και ξαφνικά, σαν να άνοιξε κάποιος μια βρύση, τα δάκρυα τρέχουν ποτάμι. Δεν ξέρω γιατί κλαίω, αλλά είναι τόσο αυτόματο, τόσο πηγαίο όλο αυτό που αισθάνομαι. Μέσα στο

κλάμα και στα αναφιλητά ξεπηδούν μικρά χαχανητά, και ένα διάπλατο χαμόγελο τεντώνει και χαλαρώνει ξανά και ξανά το πρόσωπό μου.

Βλέπω το είδωλό μου στον καθρέφτη και δεν καταλαβαίνω ούτε εγώ η ίδια αν αυτό το κλάμα είναι κλάμα χαράς ή κλάμα τρόμου.

«Είσαι έγκυρος!» λέω στον εαυτό μου σαν να απευθύνομαι σε κάποια που ακόμα δεν έχει καταλάβει τι γίνεται γύρω της.

«Μπορείς να κάνεις παιδιά», σκέφτομαι μιλώντας δυνατά και βρίσκω επιτέλους απαντήσεις σε ερωτήματα που με βασάνιζαν για χρόνια.

«Θα μπορέσω ποτέ να γίνω μάνα; Θα είναι εύκολο; Θα γίνει αβίαστα; Θα προλάβω;»

Ένα αίσθημα ευλογίας με κατακλύζει και ταυτόχρονα ένας συνδυασμός ανακούφισης, χαράς και ενθουσιασμού. Μετρώ, χρησιμοποιώντας τα δάχτυλά μου σαν παιδάκι του δημοτικού, έναν έναν τους μήνες μέχρι τον ένατο, για να δω πότε γεννάω.

Απρίλιος. Τέλειος μήνας, σκέφτομαι! Θα είναι ένα ανοιξιάτικο μωρό.

Παίρνω αμέσως το κινητό στα χέρια μου, μπαίνω στη μηχανή αναζήτησης και πατάω γρήγορα και νευρικά «προβλεπόμενη ημερομηνία τοκετού». Αραδιάζονται μπροστά μου αμέτρητες σχετικές εφαρμογές, ακολουθώ ένα ένα τα βήματα και πατάω «ΟΚ».

Παρασκευή, 13 Απριλίου 2018. Ξαφνικά βρίσκομαι να αγαπάω μια μέρα που ακόμα δεν έχει έρθει.

Κριός; σκέφτομαι και δεν ενθουσιάζομαι.

Δες να είναι αγόρι ή κορίτσι; αναρωτιέμαι από μέσα μου.

Στον πατέρα μου, Χριστέ μου, πώς θα το πω; Θα καταλάβει ότι κάνω σεξ...

Σε αυτό το σημείο συνειδητοποιώ ότι οι σκέψεις μου, πέρα από ένα συνονθύλευμα αστρολογικών ανασφαλειών και συμπλέγματος της Ηλέκτρας, μαρτυρούν πως όλο αυτό που μου συμβαίνει το επεξεργάζομαι με αποδοχή και χαρά, καθώς οι ανησυχίες μου για το μέλλον αφορούν περισσότερο το ζώδιο και το φύλο του παιδιού και όχι το αν είμαι έτοιμη να γίνω μάνα.

Λίγα λεπτά αργότερα και ενώ είμαι έτοιμη να πάρω τον σύντροφό μου για να του ανακοινώσω τα νέα, νιώθω μια απέραντη γαλήνη.

Μια ηρεμία μέσα μου, την οποία είχα στερηθεί τις τελευταίες μέρες σε τέτοιο βαθμό που είχα γίνει σχεδόν προβληματική στη συμπεριφορά μου.

Είχα απίστευτα νεύρα, έναν μόνιμο, αδικαιολόγητο, σχεδόν εθιστικό εκνευρισμό για οτιδήποτε και παράλληλα μια αστείρευτη κούραση.

Ο συνηθισμένος μου καφές δεν «πινόταν» εδώ και δυο τρεις μέρες... «Πλένουμε καμιά φορά τη μηχανή, ε κύριε Γιώργο μου;» είχα πει στον καλοσυνάτο φούρναρη της γειτονιάς.

Το αγαπημένο μου άρωμα ξαφνικά «βρομούσε», και «βρομούσε» τόσο πολύ που είχα φτάσει σε σημείο να ενημερώσω την κυρία Ελένη, την προϊσταμένη του τμήματος καλλυντικών σε γνωστό πολυκατάστημα, πως πιθανότατα να είχα στα χέρια μου... απομίμηση του αρώματος και όχι το αυθεντικό.

Δύο φορές μου άλλαξε η κυρία Ελένη το άρωμα, καθότι ήμουν καλή πελάτισσα, ωστόσο κατέληξα να της λέω πως τελικά μάλλον όλη η φουρνιά που ήρθε από το εξωτερικό πρέπει να ήταν «ελαττωματική».

Για το άθλημά μου, το windsurf, ούτε λόγος. Φυσούσε... «στραβά», όπως είχα πει στους εμβρόντητους φίλους της παραλίας, που ενώ οι καιρικές συνθήκες ήταν ιδανικές, με έβλεπαν ξινισμένη και στραβωμένη να βγαίνω από το νερό στο πεντάλεπτο.

Στο ότι δεν είχα καθόλου όρεξη να φάω δεν είχα δώσει καμία απολύτως σημασία, δεδομένου πως είναι κάτι που μου συμβαίνει κάθε καλοκαίρι, ενώ, το ίδιο πρωί που ταξίδευα από Πειραιά για Πάρο, απέδωσα τις στομαχικές διαταραχές στο ότι ο καιρός «ξερνούσε φίδια». Όταν με απορία η φίλη μου η Μάρθα με κοίταξε και μου είπε πως έξω είχε μπουνάτσα, της απάντησα πως τότε μάλλον θα έφταιγαν τα τέσσερα τζιν σόδα που είχα πει το προηγούμενο βράδυ γιορτάζοντας τα γενέθλιά της.

«Ρε, μήπως είσαι έγκυος;» με είχε ρωτήσει.

«Μάρθα, μην ακούω βλακείες», είχα απαντήσει.

Με το που αποβιβαστήκαμε στην Πάρο, πήγα κατευθείαν σε ένα φαρμακείο να πάρω κάτι για το στομάχι μου, ίσως και μερικές βιταμίνες για να μπορέσω να αφοσιωθώ στο αγαπημένο μου σπορ, για το οποίο άλλωστε είχα ταξιδέψει στο νησί.

«Καλημέρα σας...»

«Καλημέρα, θα ήθελα κάτι για το στομάχι γιατί νιώθω ότι ανακατεύομαι και έχω και καούρες, σαν να σκάνε φουσαλίδες

ψηλά στο στομάχι, και αν μπορείτε και βιταμίνες γιατί νιώθω λίγο κουρασμένη».

Ο φαρμακοποιός λίγο αργότερα έφερε στο ταμείο ένα κουτί χάπια για το στομάχι και απλές πολυβιταμίνες, ωστόσο με κοίταξε χαμογελώντας και μου είπε: «Θα σας παρακαλούσα πολύ, πριν πάρετε το οποιοδήποτε σκεύασμα, να κάνετε πρώτα αυτό, είναι δώρο από μένα, δεν θα σας το χρεώσω».

Μου έδειξε διακριτικά ένα τεστ εγκυμοσύνης και το έβαλε γρήγορα, σχεδόν μουλωχτά μέσα στη σακούλα.

«Σας ευχαριστώ πολύ», είπα χωρίς να έχω ιδιαίτερη όρεξη, πήρα τις αγορές μου και κατευθύνθηκα προς το ξενοδοχείο.

Ο μόνος λόγος για τον οποίο θα έκανα το τεστ ήταν για να επιβεβαιώσω ότι δεν ήμουν έγκυος και ότι μπορούσα επιτέλους να απολαύσω τις διακοπές μου.

Τίποτε απ' όλα αυτά δεν συνέβη!

Δεν θα ξεχάσω ποτέ την αίσθηση της απόλυτης ευτυχίας εκείνες τις πρώτες ώρες που συνειδητοποίησα πως περιμένω παιδί. Απόλυτη, ατόφια, αψεγάδιαστη ευτυχία.

Μετά τα πρώτα απαραίτητα τηλεφωνήματα, και ενώ ήταν ακόμα έντεκα το πρωί, έχοντας πλέον αποδώσει την κούραση και τα νεύρα μου στην εγκυμοσύνη και όχι σε κάποια τρέλα, έκλεισα το κινητό μου, κατέβασα τα ρολά και απλώς κοιμήθηκα.

20 Μαρτίου 2010

Σήμερα έγινα θεία για πρώτη φορά! Γεννήθηκε η ανιψιά μου, θα πάρει το όνομα της μητέρας μου, Μαρία, και είναι το πρώτο νέο μέλος της οικογένειας.

Η χαρά όλων μας είναι απεριγράπτη. Είδα τους γονείς μου συγκινημένους, τον αδελφό μου να δακρύζει και αυτό το μικρό, πανέμορφο πλασματάκι να τουρτουρίζει, τυλιγμένο σε μια πετσέτα, προσπαθώντας να καταλάβει ποιοι είναι όλοι αυτοί γύρω του και τι δουλειά έχει έξω από τη ζεστασιά της μήτρας.

Και ενώ τα βρίσκω όλα αυτά υπέροχα και συγκινητικά, αποχωρώ από το μαιευτήριο και χαίρομαι που ταυτόχρονα προσγειώνομαι ξανά στην ανέμελη και ξέγνοιαστη ζωή μου.

Αυτό με κάνει κακιά; Η συνειδητοποίηση ότι δεν θέλω παιδιά με κάνει κακιά; Και όλο αυτό που νιώθω τώρα θα είναι μόνιμο ή κάποια στιγμή θα περάσει; Μήπως απλώς δεν είμαι έτοιμη; Μήπως οι συνθήκες δεν είναι οι σωστές; Μήπως είμαι «μικρή» ακόμα; Και αν δεν θελήσω ποτέ να γίνω μάνα, πώς θα το διαχειριστώ και κυρίως πώς θα το διαχειριστούν οι άλλοι μαζί μου;

Χριστέ μου, τι γίνεται μέσα στο κεφάλι μου όσο οδηγώ!

Δεν ήμουν ποτέ μα ποτέ, όσο θυμάμαι τον εαυτό μου, από εκείνα τα κοριτσάκια που το έπαιζαν «μαμά» στις κούκλες ή που περίμεναν την ώρα και τη στιγμή που θα γίνονταν «μανούλες».

Ίσα ίσα που, από σχετικά νωρίς, είχα ένα ανεξήγητο άγχος για το πόσος χρόνος μου απομένει μέχρι να... «πρέπει» να κάνω παιδιά.

Στο μυαλό μου όλο αυτό με τη βιολογική ηλικία με αγχώνει πολύ και, όσο στενεύουν τα χρονικά περιθώρια, τόσο με πνίγει η ιδέα.

Όχι μήπως δεν γίνω μητέρα, αλλά μήπως δεν το νιώσω καν μέσα στα χρονικά περιθώρια που προβλέπεται ότι θα μπορώ να γίνω μητέρα.

Σαν να μην είμαι έτοιμη να αλλάξω τη ζωή μου για τις ευθύνες ενός παιδιού, σαν να μη θέλω να τελειώσει ο χρόνος της «ελευθερίας» μου και της δυνατότητάς μου να μην έχω παιδιά.

Όπως και να το κάνουμε, η φύση μπορεί να μας έχει χαρίσει το υπέρτατο δώρο της «μητρότητας», μας το δίνει όμως με όρους και υπό προϋποθέσεις.

Μόνο με εμάς τις γυναίκες συμβαίνει αυτό. Τη λες και ρατσίστρια τη φύση.

Τι γίνεται όταν φτάσεις να φλερτάρεις με τα όρια;

Τι επιλέγεις;

Παίρνεις το ρίσκο να μην κάνεις παιδιά και να το μετανιώσεις ή φέρνεις στον κόσμο ένα παιδί μην τυχόν και μετανιώσεις αργότερα σε περίπτωση που δεν το κάνεις;

Αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς απέναντι στον εαυτό

μας αλλά και δίκαιοι απέναντι στα παιδιά, το πρώτο σενάριο ακούγεται πιο ώριμο και τίμιο από το δεύτερο.

Δεν με συγκινούν σαν εικόνα τα παιδιά.

Καθόλου.

Τουλάχιστον, προς το παρόν, επιλέγω να είμαι αληθινή με τον εαυτό μου.

Μπορεί να ακούγομαι προσβλητική απέναντι στις «ιερές μητέρες», μπορεί αυτό που λέω να αποτελεί βλασφημία για τις γυναίκες εκείνες που θέλουν να αποκτήσουν παιδί αλλά δεν μπορούν, είναι όμως η αλήθεια μου και, όσο και αν δεν πιστεύω στον Θεό, όταν ξεστομίζω αυτά τα λόγια, πάντα έχω στο πίσω μέρος του μυαλού μου μήπως έρθει η ώρα που θα «τιμωρηθώ» γι' αυτά.

Αλλά δυστυχώς έτσι είναι.

Κανένα «καμπανάκι» δεν χτυπάει, τι κι αν έχω πατήσει τα τριάντα δύο. Ή έστω κι αν χτυπάει, εγώ δεν το ακούω.

Δεν με συγκινούν τα παιδιά.

Ειδικά όσο έχουν τη μαμά και τον μπαμπά τους, είναι καλά στην υγεία τους και έχουν στη διάθεσή τους όλα τα απαραίτητα, εκεί είναι που δεν με συγκινούν καθόλου.

Δεν τους δίνω καν σημασία, δεν τα παρατηρώ. Δεν μπορώ να μπω στη διαδικασία να τα βρω έστω χαριτωμένα.

Οι μόνες περιπτώσεις που μου ραγίζουν την καρδιά είναι τα άρρωστα, τα ορφανά ή τα κακοποιημένα παιδιά. Εκείνα που πεινάνε, εκείνα που είναι ανυπεράσπιστα απέναντι στα λάθη των γονιών τους και εκτεθειμένα από την αρχή σε έναν άδικο και σκληρό κόσμο ενηλίκων.

Η θέα ενός νεογέννητου, ναι, με συγκινεί γιατί ξεδιπλώνει μπροστά μου το θαύμα της ζωής και αυτό από μόνο του προκαλεί δέος. Αλλά μέχρι εκεί.

Δεν με βάζει σε σκέψεις.

Πολλές φορές έχω πιάσει τον εαυτό μου μέχρι και να... λυπάται τα παιδιά, ειδικά όταν αυτά σιγά σιγά μεγαλώνουν.

Τα λυπάμαι γιατί τα θεωρώ απροστάτευτα, μικρά, αθώα πλασματάκια που έχουν έρθει σε έναν κόσμο για να παλέψει το καθένα με τους δικούς του δαίμονες. Δαίμονες που θα κληρονομήσουν από τη μητέρα, τον πατέρα, τη γιαγιά, τον παππού, το σχολείο, τη θρησκεία, την Ελλάδα της κρίσης, την κοινωνία της τρέλας.

Τα λυπάμαι γιατί αυτά γεννιούνται καθαρά, αγνά, υπέροχα, και στη συνέχεια φορτώνονται με απωθημένα, ελλείψεις, παραλείψεις, σύνδρομα και πεποιθήσεις των ανθρώπων που θα τα κηδεμονεύσουν και θα τα διαμορφώσουν σε ενήλικες.

Είναι τόσο ανυποψίαστα και ανυπεράσπιστα τα μωρά όταν γεννιούνται.

Όλοι έχουμε περάσει από εκεί και ό,τι είμαστε σήμερα το οφείλουμε σε όλα αυτά που βιώσαμε από τη γέννησή μας και μετά.

Χωρίς κανείς μας να ξέρει τι τον περιμένει.

Μπορεί να μην μπαίνω στη διαδικασία να παρατηρήσω τα παιδιά, παρατηρώ ωστόσο τους ενήλικες.

Τους μεγάλους, ναι, τους παρατηρώ και, παρά το γεγονός ότι λένε πως από ένα παιδί μπορεί να μάθεις περισσότερα απ' όσα μπορεί να σε διδάξει το σχολείο, τα καλύτερα μαθήματα νομίζω πως τα παίρνουμε παρατηρώντας τον ενήλικο κόσμο.

Οι περισσότεροι «μεγάλοι» λοιπόν μοιάζουν να μην είναι έτοιμοι να γίνουν γονείς. Αν και πιστεύω πως, αν είχαμε πρότερη γνώση του τι σημαίνει να φέρνει κανείς στον κόσμο ένα παιδί, δεν θα ήμασταν ποτέ ουσιαστικά έτοιμοι για κάτι τέτοιο.

Βλέπω γύρω μου φίλους, αγνώστους και συγγενείς συχνά να φέρνουν στον κόσμο παιδιά γιατί αρχικά... βολεύτεκαν σε μια σχέση και στη συνέχεια ακολούθησαν τυφλά τα κοινωνικά κλισέ και τις παραδοσιακές οικογενειακές πιέσεις που πυροδοτούν οι απολιθωμένες ιδέες παλαιότερων γενιών.

Κάντε το εικόνα: Πιεστική πεθερά, παρεμβατική μητέρα, «μικροαστή» κουνιάδα και ό,τι άλλο βάλει ο νους σου.

Και αν σε θυμώνουν αυτά που διαβάζεις, αν θες να με βρίσεις ή νιώθεις να με αντιπαθείς, σου ζητώ συγγνώμη, αλλά μάλλον έπιασα τη συχνότητά σου. Αν πάλι ταυτίζεσαι, βλέπεις τον εαυτό σου σε όλα αυτά, μην ανησυχείς. Δεν τρέχει κάτι κακό, όλα μέσα στη ζωή είναι.

Εντούτοις, καταλήγω πως υπάρχουν και πιο επικίνδυνοι ενήλικες και δεν είναι άλλοι από εκείνους που με υπερφίαλη βεβαιότητα, σχεδόν αυτο-επιβραβευτική, δηλώνουν πως, όταν έφεραν στον κόσμο το παιδί τους, ήταν απόλυτα έτοιμοι, στο ακέραιο συνειδητοποιημένοι.

Και μετά τους παρατηρείς. Τους παρατηρείς να φέρονται, τους ακούς να μιλούν και λυπάσαι αυτό το πλασματάκι που θα μεγαλώσει μαζί τους, γιατί απλώς είναι ένα πολύτιμο πετράδι που ωστόσο θα παραμείνει ακατέργαστο στα χέρια δύο ενηλίκων οι οποίοι, δεν φτάνει που δεν αντιλαμβάνονται την

ανεπάρκειά τους, νιώθουν και περήφανοι για τον τρόπο που ασκούν τον γονικό τους ρόλο.

Δεν φταίνε αυτοί όμως. Πρέπει να είμαστε αντικειμενικοί.

Κάποτε υπήρξαν και οι ίδιοι τα παιδιά άλλων γονιών που κι εκείνοι με τη σειρά τους δεν είχαν γνώση του εαυτού τους.

Κατά βάση, όλοι μας κάπου είμαστε ανεπαρκείς και σε αυτό θεμελιώνεται το μυστήριο της ανθρώπινης φύσης.

Απ' όλο το ζωικό βασίλειο ο άνθρωπος, που θεωρείται το μόνο έλλογο ον, είναι και εκείνος που αντιμετωπίζει τις μεγαλύτερες προκλήσεις όταν γίνεται γονιός. Όλα τα υπόλοιπα είδη, ακόμα και τα ζώα με τη μεγαλύτερη ενσυναίσθηση, ακόμα και τα θηλαστικά που προορίζονται για να διαμορφώσουν οικογένειες, είναι λες και βγαίνουν με manual γονεϊκότητας. Είναι όλα τους περιορισμένης ευθύνης. Και να η λέξη κλειδί.

Ευθύνη.

Πιο έτοιμος αισθάνεται πάντα εκείνος που αντιλαμβάνεται λιγότερο το μέγεθος της ευθύνης.

Για τα πάντα στη ζωή.

Και εγώ δεν θέλω να αναλάβω την ευθύνη. Δεν θέλω να αναλάβω στην παρούσα φάση αυτή τη συγκεκριμένη ευθύνη.

Να φέρω δηλαδή στον κόσμο έναν άνθρωπο γνωρίζοντας πως θα είμαι υπεύθυνη για το πώς θα μάθει να βλέπει τον εαυτό του και τους άλλους, αρχικά μέσα από τα δικά μου μάτια, μέχρι να μπορεί να έχει τη γνώση του δικού του φωτός.

Δεν νιώθω έτοιμη να δείξω σε έναν άλλο άνθρωπο αντικειμενικά τον δρόμο, και όχι υποκειμενικά τα πάντα.

Γιατί απλώς δεν θέλω να αναλάβω την ευθύνη της υποκειμενικότητάς μου.

Υπάρχουν όμως και παιδιά που ξεχωρίζουν.

Γιατί έχουν έρθει στον κόσμο από αγάπη, έρωτα, συνείδηση και συνειδητότητα.

Γιατί γεννήθηκαν από ανθρώπους που είχαν γνώση πως τα παιδιά τους θα γεννηθούν ελεύθεροι άνθρωποι και θα διδαχθούν την ομορφιά της αλήθειας αυτού του κόσμου, με τη θεμελιώδη αρχή ότι δεν υπάρχει για τίποτα μόνο μία αλήθεια.

Και υπάρχουν και γονείς που ξεχωρίζουν.

Γιατί ένιωσαν, σκέφτηκαν και αισθάνθηκαν, πριν γίνουν γονείς.

Παρατήρησαν, αμφισβήτησαν, επικρίθηκαν, γύρισαν το βλέμμα τους προς τα μέσα, δεν ένιωσαν ποτέ βέβαιοι για τον εαυτό τους αλλά αναγνώρισαν πως ξεκινούν μη γνωρίζοντας τίποτα, αποδεχόμενοι την ευθύνη πως θα κάνουν το καλύτερο που μπορούν για τα παιδιά. Και αυτοί οι ενήλικες πέτυχαν, δεν έτυχαν.

Δεν ξέρω αν θα θελήσω ποτέ να κάνω παιδί, αν θα νιώσω έτοιμη να αντιληφθώ και να αναλάβω το μέγεθος της ευθύνης μου, ωστόσο προς το παρόν πιστεύω πως το παιδί μου είναι τυχερό που δεν έχει έρθει ακόμα στον κόσμο.

Θέλω όμως να δουλέψω απερίσπαστη όσο χρόνο έχω μπροστά μου, ώστε αν ποτέ το τολμήσω, το παιδί μου να είναι ακόμα πιο τυχερό που τελικά αποφάσισε να εμφανιστεί.

Μέχρι τότε δεν με πειράζει να είμαι μια άτεκνη γυναίκα, ειδικά όσο υπάρχουν άλλες που εξυπηρετούν τις δημογραφικές ισορροπίες.

19 Ιουλίου 2011

«<< — έρεις κάτι; Βαρέθηκα. Βαρέθηκα, φίλε μου, είναι άσκοπο, ανούσιο, δεν ωφελεί πουθενά. Έχεις καταλάβει τι γίνεται; Όλα είναι χάλια. Πραγματικά χάλια. Δεν μπορεί να είναι τόσο δύσκολο πράγμα οι σχέσεις. Ειλικρινά, δεν καταλαβαίνω τι γίνεται στο μυαλό όλων εκείνων που παντρεύονται και που καταφέρνουν να μένουν μαζί. Τι στο διάολο, παίρνουν κάτι;»

Ολοκληρώνω την πρόταση, πίνω μια γουλιά μπίρα και καταπίνω μια χούφτα φιστίκια. Βλέπω τον ήλιο να δύει, παρέα με τη φίλη μου, η οποία με ακούει σιωπηλή ξέροντας πως έχω ξεκινήσει ένα ακόμα από τα αγαπημένα μου παραληρήματα. Απλώνει και εκείνη το χέρι της στο μπολ, γεμίζει τη χούφτα της με φιστίκια, τα βάζει στο στόμα της, σκουπίζει το χέρι της στον μηρό της και αρχίζει να μασουλάει δυνατά.

«Για πες», δίνει το σύνθημα να συνεχίσω.

«Μου πήρε πολλά χρόνια να καταλάβω πως εμείς οι γυναίκες μεγαλώνουμε από μικρές με την πεποίθηση ότι ο γάμος είναι αυτοσκοπός, ένα σπουδαίο “κατόρθωμα” που θα μας καταξιώσει και θα μας ολοκληρώσει.

»Και μου πήρε ακόμα περισσότερο να συνειδητοποιήσω πως μόνο εμείς οι γυναίκες μεγαλώνουμε με αυτή την πεποίθηση.

»Οι άντρες όχι.

»Οι άντρες εκπαιδεύονται να θεωρούν τον γάμο κάτι που θα πρέπει να καθυστερήσουν πολύ στη ζωή τους, γιατί πρώτα θα πρέπει να περάσουν καλά, να ζήσουν εμπειρίες, να βρουν μια καλή δουλειά, να μαζέψουν λεφτά.

»Και εμείς οι γυναίκες κάποια στιγμή θα συναντήσουμε και θα παντρευτούμε αυτούς τους άντρες.

»Έχουμε λοιπόν από τη μία εμάς, που από τα παραμύθια κιόλας διδασκόμαστε να περιμένουμε τον πρίγκιπα που θα μας φέρει καβάλα στο άλογο το κλειδί της ευτυχίας, και από την άλλη έχουμε εκείνους που τους παροτρύνουν να αργήσουν όσο μπορούν να περάσουν τη θηλιά.

»Πώς λοιπόν έχουμε την απαίτηση από τον φουκαρά τον γάμο να ξεκινήσει με τους καλύτερους οιωνούς όταν η μία πλευρά τον εκλαμβάνει ως κατόρθωμα και η άλλη τον αντιμετωπίζει ως αναγκαίο κακό;

»Να λοιπόν πώς εξηγείται το γεγονός ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων η γυναίκα είναι εκείνη που καλείται να κάνει τις περισσότερες “θυσίες”, τους μεγαλύτερους συμβιβασμούς και τις βασικότερες υποχωρήσεις προκειμένου να “κρατήσει” το σπίτι της.

»Και γιατί θα πρέπει να είναι μόνο εκείνη που οφείλει να παλέψει για τη σχέση;

»Γιατί έτσι γίνεται “παραδοσιακά”!

»Αυτή η προσκόλληση στην όποια παράδοση έχει καταλήξει να είναι πλέον η απόλυτη δικαιολογία για το οτιδήποτε».

Είχα ήδη ξεκινήσει να ξεδιπλώνω στη φίλη μου τις σκέψεις που όλη τη μέρα βασάνιζαν το μυαλό μου.

Το ίδιο πρωί είχα δώσει μια συνέντευξη για γνωστό περιοδικό και στο ερώτημα του δημοσιογράφου αν θέλω να παντρευτώ και να κάνω οικογένεια, είχα απαντήσει πως κάποια στιγμή ίσως και να το νιώσω, προς το παρόν όμως δεν ήταν αυτό το ζητούμενο. Ο δημοσιογράφος, στο άκουσμα της απάντησής μου, είχε βάλει για λίγο σε παύση το μαγνητοφωνάκι και μου είχε πει:

«Είσαι σίγουρη πως θες να ακουστεί κάτι τέτοιο; Νομίζω πως ίσως δεν αρέσει και πολύ στο κοινό σου... Ξέρεις, παντρεμένες, μητέρες κ.λπ.»

«Ναι, είμαι σίγουρη», είχα απαντήσει. «Σέβομαι απεριόριστα την ανάγκη, το όνειρο, την επιθυμία που μπορεί να έχουν κάποιες γυναίκες να θέλουν να βρουν την ολοκλήρωση και την ευτυχία μέσα από έναν γάμο και τη δημιουργία οικογένειας, δεν υπάρχει τίποτα μεμπτό και κατακριτέο σε αυτό, υπάρχουν όμως και οι γυναίκες εκείνες που νιώθουν να πνίγονται, η καθεμία για τους δικούς της λόγους, με την ιδέα ότι αν δεν ακολουθήσουν αυτό που “προβλέπεται” θα μπουν τελικά στο στόχαστρο του “μεμπτού και του κατακριτέου”».

Αυτή ήταν η αλήθεια μου και δεν σκόπευα να την κρύψω. Δεν είχα σκοπό να πω το παραμικρό ψέμα για να γίνω αρεστή. Είχα δουλέψει πολύ σκληρά με τον εαυτό μου για χρόνια προκειμένου να βρω το θάρρος να αναγνωρίσω και να αποδεχτώ

τη δική μου αλήθεια, και από τότε προτιμούσα με κάθε κόστος να μπορώ να λέω αυτό που νιώθω και αυτό που πιστεύω, και σε όποιον αρέσω. Δεν χρειάζεται και δεν μπορούμε να έχουμε την αποδοχή από τους πάντες, επομένως ας αρέσουμε σε κάποιους, για τους σωστούς και αληθινούς λόγους.

Δεν «τα έχω» με τον γάμο.

Είναι βέβαια λίγο «σκουριασμένος», δεν μπορεί πλέον να ακολουθήσει τους ρυθμούς και τον παλμό της εποχής.

Πρέπει να βγει από το συρτάρι και να ξεσκονιστεί, να αναθεωρηθεί, γιατί ο γάμος, έτσι όπως παραδίδεται από γενιά σε γενιά, φέρει πάνω του και τις καθηλώσεις που είχαν οι σχέσεις των ανθρώπων από την εποχή που θεσπίστηκε ως θεσμός. Και κληροδοτεί στα ζευγάρια αυτές τις καθηλώσεις.

Οι καιροί έχουν αλλάξει, το ίδιο και οι άνθρωποι, η πρόθεσή τους για να έρθουν κοντά, η υπομονή τους, η ανοχή τους, τα όριά τους, οι ανάγκες τους και οι απαιτήσεις τους. Είναι αρκετά πιο δύσκολες οι σχέσεις ώστε κάποιος να μπορέσει να τις χωρέσει σε ένα καλούπι μιας άλλης ξεπερασμένης εποχής.

Δεν είναι ο γάμος ντεπασέ, το καλούπι του είναι.

Οι σχέσεις δεν θα είναι ποτέ εκτός μόδας, ίσως όμως στην παρούσα ζουν τη μεγαλύτερη κρίση που έχουν κληθεί ποτέ να αντιμετωπίσουν.

Ζούμε σε μια εποχή που όλα είναι ακυρωτικά.

Και όλοι.

Υπάρχει αυτή η γενική τάση για παραίτηση από καθετί που αξίζει. Απουσία πρόθεσης να ξεπεράσεις τον εαυτό σου και τους φόβους σου και να τολμήσεις. Βόλεμα στη στασιμότητα που

σου παρέχει η ασφάλεια, την οποία ωστόσο βαφτίζεις ηρεμία.

Ξέρεις όμως πως η σπίθα λείπει, και είναι αυτή η έλλειψη που σου δημιουργεί την αίσθηση του ανικανοποίητου.

Παρ' όλα αυτά, τολμάς να βγεις εκεί έξω και να τα παίζεις όλα για όλα, να πεις «θα αγαπήσω» και να ξεγυμνωθείς μπροστά στον άλλον παίρνοντας το ρίσκο ότι αυτός ή θα βρεθεί να πορεύεται μαζί σου προς την ευτυχία ή θα βρεθεί να σε οδηγεί προς τον γκρεμό.

Εγώ έχω παραιτηθεί.

Φοβάμαι.

Κλεισμένη μέσα στο καβούκι μου, κουρασμένη από τις απογοητεύσεις, αλλά εφησυχασμένη ότι τουλάχιστον έχω αγαπήσει και έχω αγαπηθεί, μένω ακίνητη, περιμένοντας τον «άνδρα μου» απλώς να εμφανιστεί.

Αλλά αν δεν γίνει αυτό, μέσα μου υπενθυμίζω στον εαυτό μου καθημερινά ότι ίσως είμαι αθεράπευτα ρομαντική και με προκαλώ να παραμένω σκληρή και απόμακρη, έτσι, για την ασφάλεια.

Σαν να έχω ξεχάσει μαζί με όλους τους άλλους υπνωτισμένους γύρω μου τις βασικές ανάγκες του ανθρώπου: την αγάπη και την αίσθηση να ανήκεις κάπου.

Όλα κινούνται γρήγορα, φευγαλέα, κάνοντας τη γνώση του πόσο αναλώσιμοι και εφήμεροι είμαστε ακόμα πιο αισθητή και τον χρόνο που περνάει ακόμα πιο απειλητικό.

Από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου, αναζητώ το άλλο μου μισό.

Από τόσο δα κοριτσάκι ονειρευόμουν να βρω τον άνδρα

εκείνον που μέσα από την αληθινή και αποκλειστική μας αγάπη θα μου χάριζε το δικό μας παραμύθι. Το παραμύθι που ο πρίγκιπας στο τέλος βρίσκεται και κάνει το κορίτσι παντοτινά χαρούμενο και ευτυχισμένο. Και εκείνη τον αγαπά και τον φροντίζει για να την κρατά πάντα προστατευμένη και ασφαλή.

Το ξέρω πως οι άνθρωποι θέλουμε και μπορούμε, απλώς έχουμε λίγο χαθεί μεταξύ μας. Θα έρθει όμως η στιγμή εκείνη που κάτι θα γίνει και θα βυθιστούμε στην αλήθεια μας και κάπου εκεί, μακριά από φόβους και άμυνες, θα συναντηθούμε πάλι.

17 Σεπτεμβρίου 2013

Και να με στα τριάντα πέντε.
Δεν ξέρω αν με πιάνουν μόνο εμένα τα υπαρξιακά μου κάθε φορά που προστίθεται ένα ακόμα έτος στην ηλικία μου, αλλά σίγουρα ποτέ δεν κατάλαβα γιατί πρέπει να χαιρόμαστε και να γιορτάζουμε μια τέτοια μέρα, που ουσιαστικά ενισχύει την αντίστροφη μέτρηση που ξεκινά με τη γέννησή μας και μας φέρνει έναν χρόνο πιο κοντά στο τέλος.

Δεσποινίς ετών τριάντα πέντε.

Σε πέντε χρόνια θα κλείσω τα σαράντα. Πριν από πέντε χρόνια ήμουν τριάντα.

Ηλικίες.

Αριθμοί.

Οι οποίοι όμως αριθμοί έχουν αρχίσει να συνοδεύονται με σημάδια που αποδεικνύουν πως τα χρόνια φεύγουν. Σημάδια φυσικής φθοράς αλλά και αγέραστων κοινωνικών ταμπού.

Τριάντα πέντε και «ανύπαντρη». Κάποιοι με λυπούνται.

Εγώ νιώθω ασφάλεια.